

evidență, conservare, restaurare

Informatica în sprijinul cercetării patrimoniului cultural național

PETRE GHELTER

I. Sfirșitul anului 1981 a marcat încheierea unei importante etape din desfășurarea unei acțiuni cu un caracter oarecum aparte în domeniul culturii. Este vorba de intrarea în regim operațional a sistemului informatic pentru evidența patrimoniului cultural național.

Proiectat și realizat, în colaborare, de Institutul central pentru conducere și informatică și de Centrul de calcul electronic al C.C.E.S., sistemul se înscrie în cadrul unei tendințe generale existente astăzi în lume: recurgerea la considerabilele avantaje ale folosirii calculatoarelor electronice în stocarea și exploatarea unor mari volume de informații în toate domeniile de activitate.

Spre deosebire de majoritatea aplicațiilor actuale ale informaticii în domeniul științelor umaniste (care se ocupă, de regulă, de patrimoniul unor anumite zone sau al anumitor mari deținători), SIPCN (Sistem informatic pentru evidența patrimoniului cultural național) se distinge prin caracterul global al informațiilor care constituie obiectul prelucrării automate. Pe măsura introducerii informațiilor în *Baza de date*, factorii de decizie din domeniul culturii și cercetării fenomenului cultural vor avea la dispoziție nu doar un fond de date limitat la o anumită zonă sau domeniu ci, în etapa finală, o imagine cvasicompletă a tutu-

ror domeniilor de investigație: arte, arheologie, numismatică, etnografie, carte veche, istorie, științele naturii etc.

Din partea Centrului de calcul al C.C.E.S. au participat la proiectarea și realizarea sistemului un colectiv format din istorici de artă, arheologi, filologi, numismați, beneficiari ai unei pregătiri speciale în probleme de informatică documentară, precum și specialiști informaticieni. În perioada care a precedat intrarea sistemului în regim de funcționare la parametrii proiectați pentru etapa actuală, colectivul de specialiști de la Centrul de calcul al C.C.E.S. a desfășurat o activitate pregătitoare complexă care a cuprins între altele:

- proiectarea structurii unui document de evidență care să răspundă cerințelor prelucrării automate a datelor;
- proiectarea de detaliu a fluxului informațional din cadrul sistemului;
- alcătuirea tezaurului de termeni (vocabulare controlate);
- redactarea documentației de lucru cu noile documente de evidență (Instrucțiuni generale de completare și Instrucțiuni specifice de domeniu);
- crearea unui nomenclator general al deținătorilor de bunuri culturale din R. S. România;
- instruirea unui număr de peste 300 de specialiști din rețeaua coordonată de

C.C.E.S. în problemele metodologiei de lucru în sistemul informatic pentru evidența patrimoniului cultural național (SIPCN);

● testarea complexă a funcționării sistemului asupra unor loturi experimentale de date.

Am folosit în cursul acestei scurte introduceri un termen poate mai puțin familiar unora dintre cercetătorii tărîmului științelor umaniste: *Bază de date*. Potrivit uneia dintre definițiile formulate la noi în țară asupra acestui foarte vehiculat concept, prin *Bază de date* se înțelege „...un ansamblu structural de date a cărui creare, actualizare (modificări, adăugiri, ștergeri n.n.) și exploatare se realizează printr-un sistem specializat (de programe n.n.) denumit *Sistem de gestionare a Bazei de date*”¹. Raportat la specificul muncii de evidență a patrimoniului cultural național, termenul *Bază de date* se conturează, astfel, ca semnificând o mulțime (în sens matematic) de date structurate și stocate într-un anumit format care permite utilizarea calculatorului electronic în prelucrarea unui fond de date-informații a cărui mărime și complexitate fac ca investigația cu instrumentele tradiționale ale cercetării să solicite extrem de mult timp și să fie uneori incompletă ori practic imposibilă.

Necesități de ordin logic și tehnic au impus proiectanților segmentarea fondului general de informații într-un sistem de mai multe Baze de date distribuite, corespunzând marilor domenii cărora li se subsumează bunurile din patrimoniul cultural-național: Artă plastică, Arte decorative, Arheologie, Etnografie (*Baze de date* în prezent operaționale), Numismatică, Carte veche (*Baze de date* în curs de creare), Istorie, Istoria științei și tehnicii, Științele naturii (*Baze de date* ce vor fi proiectate și realizate în cursul acestui an).

Stocarea, actualizarea și regăsirea datelor este asigurată de pachetul de programe MISTRAL, la care a fost adăugat un întreg „Environment” de programe de introducere a datelor, de validare formală și logică, de extragere a informațiilor în diverse formate solicitate de utilizatorii sistemului.

Principiul fundamental care stă la baza organizării sistemului este cel comun tuturor aplicațiilor informaticii în câmpul cercetării documentare. Acest principiu este descris pe scurt în cele ce urmează. Fiecare obiect-bun cultural este caracterizat prin ceea ce se numește, cu un alt termen consacrat în informatica documentară, „Constelație de atribute”. Mai limpede spus, fiecărui obiect îi sînt proprii o sumă de trăsături care îl definesc și care îl individualizează. Aceste atribute ale obiectului pot fi împărțite, în principiu, în două categorii (Fig. 1):

1. Atribute primare, cu maximă relevanță pentru fixarea caracterului obiectului.

2. Atribute secundare.
Atributelor primare și secundare li se pot adăuga, pe parcursul cercetării, o serie de aprecieri cu caracter subiectiv asupra obiectului. Din motive lesne de înțeles, acest tip de informații (altfel foarte important pentru completarea „imaginei” obiectului) nu fac obiectul prelucrării automate.

Atributele primare ale obiectului sînt considerate ca fiind cuvinte-cheie, adică noțiuni puternic semnificative pentru „personalitatea” obiectului. Prin intermediul acestor cuvinte-cheie obiectul este indexat (clasat) în mod automat, utilizîndu-se facilitățile, oferite în acest sens de stocarea informațiilor pe suport magnetic. Dorind să evităm aglomerarea de detalii tehnice inutile în contextul prezentului articol facem precizarea că aceste cuvinte-cheie funcționează ca elemente autonome ale informației (atomi de informație). „Descompunerea” informației se realizează, din punct de vedere logic, prin metodologia de consemnare a datelor în documentul de evidență. În cadrul documentului de evidență informația este individualizată în primul rînd prin apartenența la un anumit cîmp (rubrică), iar în cadrul fiecărui cîmp prin fragmentarea lanțului de date în elemente autonome de informație. Regăsirea obiectului sau a clasei de obiecte în cadrul Bazei de date poate fi făcută prin procedeul invers, și anume, prin recompunerea atomilor care alcătuiesc informația globală despre obiect. Recompunerea informației asigură crearea unei „imaginei” unice, sufi-

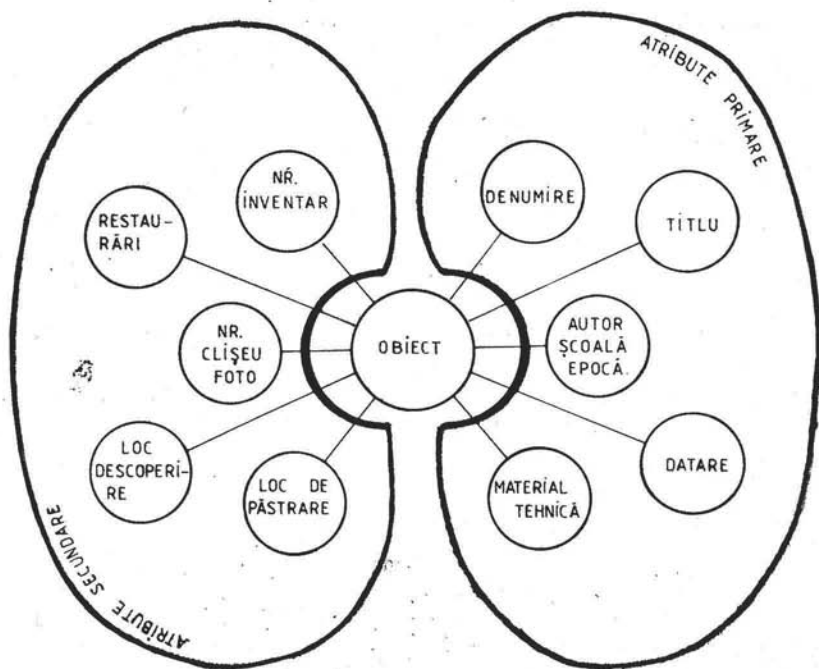

Fig. 1.

cient de clar definită din punct de vedere logic pentru a asigura identificarea exactă a clasei de obiecte solicitate. „Atomizarea” informației permite inițierea diferitelor strategii de recombinație (concomitență) a criteriilor, făcând astfel posibilă definirea unor direcții originale de cercetare mono și pluri-domenială. Orizontul cercetării poate fi extins prin aducerea în atenție a unor date ori relații culturale încă necunoscute sau greu de demonstrat în condițiile dificultăților ridicate de cercetarea unui material factic imens.

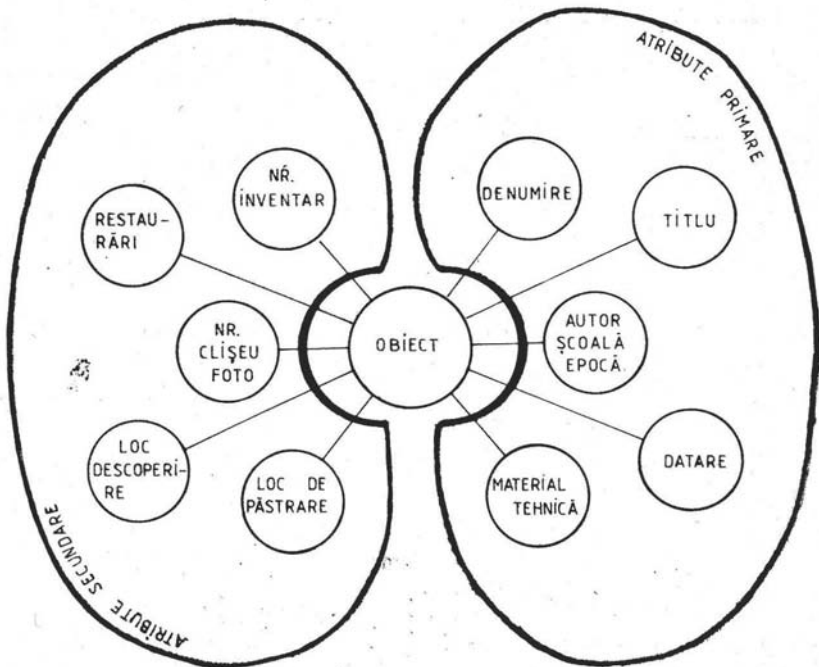
Socotind necesar să lămurim posibila înțelegere greșită a unui aspect al relației om-calculator, vom sublinia faptul că interogarea Bazelor de date (selecția automată) **nu** înlocuiește cercetarea, ea putând fi doar un auxiliar extrem de prețios în identificarea obiectelor asupra cărora se aplică cercetarea propriu-zisă. De asemenea, pe măsura acumulării unui volum mare de date, sistemul informatic pentru evidența patrimoniului cultural național va prelua treptat rezolvarea unor activități de rutină cum ar fi furnizarea de liste/rapoarte/statistici cu utilitate administrativă, asigurând astfel specia-

liștilor un timp suplimentar care poate fi alocat preocupărilor științifice.

Principiul, tehnica de lucru și rezultatele furnizate de sistem vor putea fi, sperăm, mai bine cunoscute prin intermediul seriei de scurte prezentări pe care o inaugurăm în acest număr printr-un comentariu al problemelor creării și exploatării Bazelor de date pentru domeniul „Artă”.

II. *Baza de date* a domeniului „Artă” este împărțită din punct de vedere fizic în două părți: *Baza de date* „Artă plastică” (pictură, grafică și sculptură românească și străină, icoane, **miniaturi**) și *Baza de date* „Arte decorative” (mobilier, artele metalului, piese de podoabă, tapiserie, broderie, sticlă, ceramică, orologerie etc.). Această separație are o serie de motivații de ordin tehnic (facilități de acces la informații) și logic, între acestea din urmă distingându-se particularitățile vocabularului controlat specific fiecăruia dintre cele două subdomenii.

Vocabularele controlate (tezaurele de termeni) sînt rezultatul unei îndelungate și atente analize a vocabularului de descriere din mai multe mii de documente de evidență. Au fost reținute noțiunile

FIȘA ANALITICĂ DE EVIDENȚĂ PENTRU BUNURI CULTURALE MOBILE (F.A.E.)

1 Referința	IARD/BMB/0001/391 2	H.C.M.	3 Nr. F.A.E.	14/1202/69
4 Cod deținător	66400104 ; 410100002008			
5 Tip categorial	PICTURA DEI SEVALEI; PORȚRE			
6 Titlu/Tip specific/Tezaur/Sinoanimit/Denumire populară	PORȚREȚUL LUI DIMICU GOLIESCU			
7 Autor, școală-atelier/Emitent/Epocă, cultură	ANONIM; ȘCOALA MODERNĂ ROMÂNĂȘCA			
8 Proveniență/Atelier monetar				
9 Datare	S: 19; A: 1814		10 Datat	DA
11 Loc descoperire/Loc colectare, condiții colectare				
12 Material tehnic	ULEI PE PÂNZA			
13 Dimensiuni	L: 1513; LA: 340		14 Inscricții	WU
16 Nr. piese componente			15 Marca Semn.	WU
18 Nr. clișeu alb-negru	1822		17 Semnificație patrimonială	VI; AI; D
20 Valoare nominală			19 Stare conservare	B
1 Intocmit: nume/data	I. POPESCU IONS		21 Nr. inv.	315
	TAMT/M		08/10/1977	

Domeniu: **ARP**
 Deținător: **INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ "G. CALINESCU" BUCUREȘTI**

FOTO 6x9

Semnătură: *[Signature]*

FIȘA ANALITICĂ DE EVIDENȚĂ PENTRU BUNURI CULTURALE MOBILE (F.A.E.)

1	Referința	A/R/D/5/B/V/00/00/03/2	H.C.M.		3	Nr. F.A.E.	108/1463
4	Cod deținător	169/145/02/					
5	Tip categorial	P/CI/AL/1					
6	Titlu/Tip specific/Tezaur/Sinonimii/Denumire populară						
7	Autor, școală-atelier/Emitent/Epocă, culturală	M. I. I. ; BIRAIȘIOMI ; *ICIOINȘTIANȚIINI BIRÎNICIOVIE A/N/U					
8	Proveniență/Atelier monetar						
9	Datare	S: 148	1/4		10	Datat	N/U
11	Loc descoperire/Loc colectare, condiții colectare						
12	Material tehnic	A/R/G/I/N/I/T/I ; B/A/I/T/U/I/T/I ; I/C/I/I/Z/I/E/L/I/A/I/T/I ; A/U/R/I/I/T/I					
13	Dimensiuni	I: 130, 14 ; D/G: 140 ; D/B: 18, 19					
14	Inscripții	S/L/A		15	Marca Semn.	M	
16	Nr. piese componente			17	Semnificație patrimonială	E	
18	Nr. clișeu alb-negru	210		19	Stare conservare	F/B	
20	Valoare nominală			21	Nr. inv.	33	
1	Întocmit: nume, data	M/ALIE/AN/1/AN/1		Semnătura <i>Alina Velasco</i>			
		30/10/11/76					

Domenia
ARD

Deținător:
SECȚIA DE ARTA A MUZEULUI JUDEȚEAN BRASOV

FOTO 6x9

care se încadrează în normele limbajului științific de descriere, păstrându-se, totodată, prin procedul acordării de sinonimii, posibilitatea utilizării unor termeni mai rari sau nu întru totul corespunzători formulărilor științifice general acceptate. Această elasticitate a vocabularului controlat încearcă să păstreze la îndemână o serie de formulări încetățenite în limbaj (chiar dacă nu întotdeauna foarte corecte) evitându-se prin aceasta constrângerea reprezentată de impunerea unui vocabular prea rigid. Elasticitatea vocabularului controlat nu rezidă doar în prezența sinonimiilor, ci și în posibilitatea perfecționării sale continue prin înglobarea de noi termeni și relații. În sfârșit, un al treilea factor care concurează la definirea metodologiei de lucru drept „elastică” constă în prevederea posibilității de consemnare „în trepte” a informației. În acest sens, este cunoscut faptul că analiza unui bun cultural poate produce, într-o primă fază, un număr mai mare sau mai mic de informații, în funcție de specificul obiectului, de priceperea celui care îl studiază și de condițiile în care are loc cercetarea. Prin „consemnare în trepte” înțelegem posibilitatea de a înregistra, după caz, atât o informație sumară cât și un ansamblu mai bogat de date; informația sumară, care reflectă un anumit stadiu al cunoașterii, poate fi îmbogățită atât în documentul de evidență cât și în imaginea lui din Baza de date.

Vocabularul controlat nu se prezintă ca o simplă înșiruire de noțiuni. Termenii sînt încadrați într-o rețea de relații logico-ierarhică care, transpusă în memoria calculatorului, asigură indexarea automată a documentelor de evidență și, totodată, regăsirea extrem de rapidă a acestora pe baza criteriilor de selecție formulate.

Asemenea tuturor Bazelor de date din SIPCN, vocabularul controlat atașat domeniului „Artă” este structurat pe patru tipuri de atribute primare:

- denumirea obiectului;
- autorul/școala/atelierul în care a fost produs obiectul;
- materialul și tehnica (tehnicele) de realizare a obiectului;
- cuvinte-cheie (descriptori privind

decorul, iconografia, tipologia formală a piesei).

Vocabularele controlate cuprind pentru fiecare dintre cele două subdomenii (Artă plastică și Arte decorative) circa 1 500 de termeni grupați în liste structurate pe tipuri categoriale, liste de școli de pictură, liste de manufacturi, liste de materiale și tehnici de prelucrare etc. În urma discuțiilor cu specialiști din diferite părți ale țării, tezaurele de termeni au fost apreciate, în afara utilității lor imediate, drept un valoros repertoriu și instrument de lucru² care ar putea constitui ulterior baza unor adevărate dicționare de artă. Se poate spune că tezaurele de termeni reprezintă, în țara noastră, o primă încercare de sistematizare cu un asemenea grad de generalitate a terminologiei proprii acestui foarte vast domeniu de cercetare. Desigur perfectibil, rezultatul acestei munci va constitui, sperăm, baza unor viitoare dezvoltări ale preocupărilor în această direcție.

„Atomizarea” informației de care aminteam mai sus face posibilă adresarea unor întrebări deosebit de complexe, coborînd pînă la un nivel foarte specializat al informației. Răspunsul la asemenea întrebări prin cercetări de arhivă și de bibliotecă necesită, nu de puține ori, mai multe săptămîni sau luni de studiu.

Iată un dublu exemplu. Să presupunem: 1) că un muzeu pregătește o expoziție de pictură avînd ca temă „Portretul la începuturile picturii moderne românești” și 2) că un cercetător care pregătește o lucrare științifică dorește să cunoască situația pieselor de argintărie laică comandate de către Constantin Brîncoveanu altor orfevri brașoveni decît cunoscuților Georg May II și E.V., furnizori tradiționali ai curții domnitorului muntean. Să presupunem în continuare că organizatorii expoziției sînt interesați cu precădere de portrete ale familiei Goleșcu aflate în posesia altor deținători decît cei cunoscuți din cataloagele de artă și aflate într-o stare de conservare care să permită expunerea. Criteriile care compun această întrebare pot fi redade schematic astfel:

1. Obiectul care ne interesează trebuie să fie un portret

2. Portretul trebuie să reprezinte un membru al familiei Golescu

3. Portretul trebuie să aparțină prin factură școlii moderne românești de pictură

4. Portretul trebuie să fi fost lucrat în prima jumătate a secolului XIX

5. Portretul poate fi în posesia oricărui deținător cu excepția Muzeului de artă al R.S.R., Muzeului de artă Craiova, Muzeului județean Brașov, Muzeului Bruckenthal, Complexului muzeal Iași

6. Portretul trebuie să fie într-o stare de conservare bună sau foarte bună. Criteriile (elementele de informație autonome) asupra cărora se aplică selecția sînt prezentate în Fig. 2 (imaginea unui document de evidență)³. Timp estimat pentru selecția automată a documentelor care răspund tuturor celor 6 criterii de selecție: de ordinul minutelor, în funcție de volumul de date investigat. Timp estimat pentru cercetarea cu mijloace tradiționale: 1 lună.

În cel de-al doilea exemplu formularea criteriilor se prezintă astfel:

1. Obiectul care ne interesează trebuie să fie o piesă de argintărie cu destinație laică

2. Obiectul trebuie să provină cu certitudine dintr-un atelier brașovean (criteriul certitudinii implică prezența obligatorie a mărcii de meșter sau/și a siglei orașului)

3. Obiectul trebuie să fi fost comandat de către Constantin Brîncoveanu

4. Marca de meșter poate fi oricare cu excepția celor aparținînd lui Georg May II și E.V.

Criteriile asupra cărora se aplică selecția sînt prezentate în Fig. 3. Raportul dintre timpul cerut de selecția automată și cel necesitat de cercetarea tradițională: aproximativ același ca și în cazul de mai sus.

Desigur că întrebări de tipul exemplurilor discutate pot fi „complicate” prin adăugarea de criterii care fac ca selecția să devină din ce în ce mai fină. Tot astfel, interogarea Bazelor de date poate furniza automat cataloage de bunuri culturale clasate, după dorință, pe autori, genuri artistice, tipuri de obiecte, tehnici de

execuție ori pe baza unor combinații ale acestor criterii.

Spațiul nu ne permite să detaliem în continuare extrem de interesanta problematică a investigării cu ajutorul calculatorului a fondului de date privind patrimoniul cultural național; alte aspecte vor fi puse în evidență pe parcursul seriei de prezentări pe care „Revista muzeelor și monumentelor” a avut amabilitatea de a accepta să le găzduiască.

În încheiere, Centrul de calcul C.C.E.S. împlinește o datorie de onoare în a face publice mulțumirile sale adresate în mod special unui grup de specialiști de la Muzeul de artă al R.S.R.⁴ și de la O.P.C.N. București⁵, precum și tuturor celorlalți muzeografi din țară care au contribuit cu idei și sugestii la completarea vocabularului controlat pentru domeniul „Artă”. O contribuție importantă la redactarea vocabularului controlat și a documentației de lucru au avut-o și alți specialiști, ale căror nume vor fi comunicate cu prilejul prezentării *Bazelor de date* respective.

* * *

Anexa nr. 1

Extras din tezaurul de termeni pentru subdomeniul „Artă plastică”. Cei doi termeni exemplificați („Plastică arhitectonică” și „Peisaj”) sînt introduși prin dublu asterix plasat în fața cuvîntului. Deasupra cuvîntului și însoțiți de simbolul matematic < (mai mare) se află noțiunile supraordonate termenului discutat. Dedesubt, însoțit de simbolul matematic > (mai mic) se găsesc noțiunile subordonate, care pot fi la rîndul lor ierarhizate între ele (vezi cazul termenului „Peisaj”). Termenii subordonați sînt listați în ordine alfabetică; termenii care apar la sfîrșitul listei în ordine nealfabetică sînt cei care au sinonimii sau care au fost introduși mai tîrziu în tezaur.

< ARTA MONUMENTALĂ SUBORDONATĂ ARHITECTURII
< SCULPTURA DECORATIVĂ
< SCULPTURA MONUMENTALĂ
** PLASTICA ARHITECTONICĂ
= SCULPTURA ARHITECTONICĂ
> ANCADRAMENT
> ANCADRAMENT FEREASTRĂ
> ANCADRAMENT PORTAL

- ▷ ANCADRAMENT UȘĂ
- ▷ ARHITRAVA
- ▷ ARHIVOLTA
- ▷ BALUSTRADA
- ▷ BAZA DE COLOANĂ
- ▷ BAZA DE PILASTRU
- ▷ BRÎU
- ▷ CĂMIN
- ▷ CAPITEL
- ▷ CAPITEL CU CROȘETE
- ▷ CAPITEL DE COLOANĂ
- ▷ CAPITEL DE PILASTRU
- ▷ CARIATIDA
- ▷ CARTUȘ
- ▷ CHEIE DE BOLTĂ
- ▷ COLOANĂ
- ▷ COLONETĂ
- ▷ CONSOLĂ
- ▷ CORNIȘĂ
- ▷ CORONAMENT DE CĂMIN
- ▷ FRIZĂ
- ▷ FRONTON
- ▷ FUS DE COLOANĂ
- ▷ GARGOUILLE
- ▷ LINTOU DE PORTAL
- ▷ MEDALION
- ▷ PERVAZ
- ▷ PIATRĂ CU INSCRIȚIE
- ▷ PIATRĂ DE PAVIMENT
- ▷ PILASTRU
- ▷ PISANIE
- ▷ PORTAL
- ▷ STEMĂ ÎNCASTRATĂ
- ▷ STÎLP
- ▷ ROZETĂ
- ▷ PLASTICĂ ARHITECTONICĂ (E)
- ▷ PLASTICĂ ARHITECTONICĂ (I)
- ▷ SCULPTURĂ ANIMALIERĂ
- ▷ PANOURI
- ▷ COLOANĂ ANGAJATĂ
- ▷ PLACĂ HERALDICĂ
- ▷ ARC
- ▷ CAPITEL GEMINAT
- ▷ IMPOSTA
- ▷ MASCHERON
- ▷ CIUBUC
- ▷ ROZASA
- ▷ SERAFIM

** PEISAJ

- ▷ FJGURI ÎN PEISAJ
- ▷ GRĂDINĂ
- ▷ PARC
- ▷ PEISAJ COMPOZIȚIONAL
- ▷ PEISAJ CU ANIMALE
- ▷ PEISAJ CU FIGURI
- ▷ PEISAJ CU TEMĂ MITOLOGICĂ
- ▷ PEISAJ DE IARNĂ
- ▷ PEISAJ DE PĂDURE
- > PEISAJ DE PĂDURE CU FIGURI
- > PEISAJ DE PĂDURE CU FIGURĂ
- ▷ PEISAJ DE PERIFERIE
- ▷ PEISAJ DE PRIMĂVARĂ
- ▷ PEISAJ DE TOAMNĂ
- ▷ PEISAJ DE VARĂ
- ▷ PEISAJ ENCICLOPEDI
- ▷ PEISAJ FANTASTIC
- ▷ PEISAJ IMAGINAR

- ▷ PEISAJ ENCICLOPEDI
- ▷ PEISAJ FANTASTIC
- ▷ PEISAJ SIMBOLIC
- ▷ PEISAJ CLASICIZANT
- ▷ PEISAJ ORIENTAL
- ▷ PEISAJ REALIST
- ▷ GRĂDINĂ
- ▷ PEISAJ DE DEAL
- ▷ PEISAJ DE PĂDURE
- ▷ PEISAJ DE PĂDURE CU FIGURI
- ▷ PEISAJ DE PĂDURE CU FIGURĂ
- ▷ PEISAJ ALPIN
- ▷ PEISAJ DE CÎMPIE
- ▷ PEISAJ CITADIN
- ▷ MARINĂ
- ▷ PORT
- ▷ PEISAJ DE SAT
- ▷ PEISAJ ROMANTIC
- ▷ PEISAJ SIMBOLIC
- ▷ VEDUTA
- ▷ PEISAJ CLASICIZANT
- ▷ PEISAJ ALPIN
- ▷ PEISAJ DE CÎMPIE
- ▷ PEISAJ CITADIN
- ▷ MARINA
- ▷ PORT
- ▷ PEISAJ CU TEMĂ
- ▷ PEISAJ CU ANIMALE
- ▷ PEISAJ CU SCENĂ DE GEN
- > GRĂDINILE DRAGOSTEI
- > MUNCILE CÎMPULUI
- > PEISAJ URBAN CU FIGURI
- > PETRECIERE
- > SERBARE CÎMPENEASCĂ
- > TÎRG
- > SCENĂ DE VÎNĂTOARE
- > PEISAJ CU TEMĂ MITOLOGICĂ
- > PEISAJ CU SCENĂ RELIGIOASĂ
- ▷ PEISAJ DE SAT
- ▷ PEISAJ CU SCENĂ RELIGIOASĂ

* * *

Anexa nr. 2

Extras din tezaurul de termeni pentru subdomeniul „Arte decorative”. Cei doi termeni exemplificați („Piese de mobilier” și „Veșminte liturgice”) sînt listați împreună cu noțiunile subsumate categoriei de bunuri semnificate prin acești termeni.

** PIESE DE MOBILIER

- ▷ BAHUT
- ▷ BANCHETĂ
- ▷ BERGERE
- ▷ BIBLIOTECĂ
- ▷ BIROU
- ▷ BIROU CU CILINDRU
- ▷ BIROU DOS D'ANE
- ▷ BONHEUR DU JOUR
- ▷ BUFET
- ▷ CABINET
- ▷ CANAPEA
- ▷ CASSAPANCA
- ▷ CASSONE

- > COMODĂ
- > CONSOLĂ
- > CREDENȚĂ
- > DIVAN
- > DULAP
- > DULAP COLȚAR
- > DULĂPIOR
- > ETAJERĂ
- > FOTOLIU
- > GARNITURĂ DE SALON
- > JILT
- > JILT DOMNESC
- > LADĂ
- > MARCHIZĂ
- > MASĂ
- > MĂSUȚĂ
- > NOPTIERĂ
- > OGLINDĂ
- > PANOU
- > PARAVAN
- > PAT
- > PAT CU BALDACHIN
- > PSYCHE
- > SCAUN
- > SCRIN
- > SEMAINIER
- > SERVANTĂ
- > SOFA
- > TABERNACOL
- > TABURET
- > TOALETĂ
- > TRON
- > UȘĂ
- > VITRINĂ
- > SECRETAIRE
- > ȘIFONIER
- > VARGUENC
- > GUERIDON
- > CHAISE—LONGUE
- > COIFFEUSE

< BRODERIE DE CULT

** VEȘMINTE LITURGICE

= VEȘMINTE DE CULT

- > ALBA
- > BRÎU PREOȚESC
- > BURSĂ
- > CASULA
- > EPITRAHIL
- > FELON
- > MANIPULUS
- > MANTIE DE ARHIEREU
- > MÎNECUȚE
- > MITRA
- > OMOFOR
- > ORAR
- > PALLA
- > PLUVIAL
- > SACOS
- > STIHAR
- > STOLA
- > VELUM
- > NABEDERNIȚA
- > DALMATICA
- > VEȘMÎNT LITURGIC

*
* *

Anexa nr. 3

Extras din tezaurul de termeni pentru subdomeniul „Arte decorative” (cimpul „Autor/Școala/Atelier). Termenul-exemplu („Franța”) este însoțit de listarea principalelor manufacturi/atielieri de ceramică, sticlărie, tapiserie, obiecte de podoabă, ierarhizate la rîndul lor între ele (Ex.: manufacturile de porțelan active la Paris între secolele XVIII—XIX). Se observă prezența atît a unor noțiuni precise (Ex.: Sevres) cît și a unora utilizabile în situația unor estimății cu caracter general (Ex.: Atelier francez, Atelier provençal)

** FRANȚA

- > ARRAS
- > ATELIER NORMAND
- > ATELIER PROVENÇAL
- > AUBUSSON
- > BACCARAT
- > BAILLEUL
- > BEAUVAIS
- > BORDEAUX
- > BRETAGNE
- > LOCMARIA
- > QUIMPER
- > LOCMARIA
- > RENNES
- > CARTIER
- > CHANTILLY
- > CHAROLLES
- > CHOISY-LE-ROY
- > CLERMONT FERRAND
- > CLICHY
- > DAGOTY
- > DARTE
- > DAUM
- > DERUELLE
- > DIHL
- > EPINAL
- > FALIZE
- > FLEURY
- > FONTAINBLEAU
- > GIEN
- > GOBELINS
- > GRENOBLE
- > LA TRONCHE
- > LA ROCHELLE
- > LA TRONCHE
- > LALIQUE
- > LILLE
- > LIMOGES
- > LOCMARIA
- > LOCRE
- > LUNEVILLE
- > LYON
- > MARSILIA
- > ST. JEAN DU DESSERT
- > VEUVE PERRIN
- > HONORE SAVY

> MENNECY
 > MONTAUBAN
 > MONTPELLIER
 > MOULINS
 > MOUSTIERS
 > OLERYS – LAUGIER
 > NANCY
 > NAST
 > NEVERS
 > NIDERVILLE
 > NIMES
 > OLERYS – LAUGIER
 > PARIS
 > DAGOTY
 > DARTE
 > DERUELLE
 > DIHL
 > FLEURY
 > LOCRE
 > NAST
 > SCHOELCHER
 > VIEUX – PARIS
 > POITIERS
 > QUIMPER
 > LOCMARIA
 > RENNES
 > ROUEN
 > SAMADET
 > SAVONNERIE
 > SCEAUX
 > SCHOELCHER
 > ȘCOALA DIN NANCY
 > SEVRES
 > SINCENY
 > ST. AMAND
 > ST. CLEMENT
 > ST. JEAN DU DESSERT
 > ST. OMER
 > STERN
 > STRASBOURG
 > TOULOUSE
 > UTZSCHNEIDER
 > VEUVE PERRIN
 > VIEUX – PARIS
 > VINCENNES
 > ATELIER FRANCEZ
 > SAINT CLOUD
 > SAARGEMUND
 > UTZSCHNEIDER
 > HONORE SAVY
 > E. GALLE
 > VILLEROY BOCH

NOTE

¹ P. Vasilescu, V. Dunca, *Proiectarea sistemelor informatice*, Editura tehnică, București, 1979.

² În special (dar nu numai) pentru specialiștii care își desfășoară activitatea în locuri sau zone în care, prin forța împrejurărilor, au un acces mai redus la o anumită bibliografie.

³ În realitate, criteriile formulate în limbaj liber sint relaționate într-un format standard impus de structura programelor de lucru. „Traducerea” întrebării formulate de solicitant este asigurată de către Administrația *Bazei de date*.

⁴ Maria Avram, Carmen Brad, Suzana Heitel, Anca Lăzărescu, Pia Paleolog, Alexandru Efremov, George Kazar.

⁵ Alexandra Beldescu.

RÉSUMÉ

La fin de l'année 1981 a marqué la fin d'une étape importante dans le déroulement d'une action à caractère à part dans le domaine de la culture. Il s'agit de l'entrée en régime opérationnel du système informatique pour l'enregistrement à jour du patrimoine culturel national.

Projeté et réalisé en collaboration par l'Institut central pour la direction et l'informatique et par le Centre de calcul électronique, le système s'inscrit dans le cadre d'une tendance générale qui existe aujourd'hui dans le monde: le recours aux avantages considérables de l'utilisation des calculateurs électroniques pour stocker et exploiter des quantités immenses de informations dans tous les domaines d'activité.

Le système informatique pour l'enregistrement à jour du patrimoine culturel national se distingue de la plupart des applications actuelles de l'informatique dans le domaine des sciences humanistes (qui s'occupe, de règle, du patrimoine de certaines zones ou de certains grands possesseurs) par le caractère global des informations qui constituent l'objet du traitement automatique. A mesure que les informations sont introduites dans la *Base de données*, les facteurs de décision du domaine de la culture et les chercheurs du phénomène culturel auront à leur disposition non seulement un fond de données limité à une certaine zone ou domaine, mais, dans l'étape finale, ils auront une image quasi-complète de tous les domaines d'investigation: arts, archéologie, numismatique, ethnographie, livres anciens, histoire, sciences naturelles etc.